

MILJØstyrelsen
Miljøteknologi

12. marts 2009
j. nr. MST-147-00003
San/thfog

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Kommissionens forslag om opstilling af miljømærkekriterier for produktgruppen, *fodtøj/sko*, under den europæiske miljømærkeordning, *Blomsten*.

Resumé

Kommissionen har fremsendt forslag om revision af kriterier for fodtøj/sko. Forslaget til miljømærkekriterier er udarbejdet af en arbejdsgruppe under Kommissionen, ledet af Italien.

Det er vurderingen, at miljømærkekriterierne generelt er miljømæssigt høje og Regeringen forventer at kunne stemme for forslaget, der indeholder en række miljømæssige fremskridt på områder som indholdet af krom VI i læder, phthalater, samt nye og skærpede krav til produktionsprocessen af læder mht. bl.a. vandforbrug, spildevandsudledning og VOC'er. Blandt medlemslandene har der været opbakning til en udelukkelse af pvc som materiale, men det har Kommissionen ikke villet acceptere.

1. Status

Kommissionen har den 3. marts 2009 fremsendt ovennævnte forslag. Forslaget har hjemmel i art. 6, stk. 1 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 1980/2000 af 17. juli 2000 (miljømærkeforordningen) om en revideret ordning for tildeling af et EF-miljømærke.

Forslagene drøftes i et forskriftsudvalg i overensstemmelse med forordningens art. 17, jf. art. 5 i Rådets afgørelse 1999/468/EF (1999/468/EF art. 5). Hvis der er kvalificeret flertal for kriterierne, udsteder Kommissionen afgørelsen. Opnås der ikke kvalificeret flertal, kan Kommissionen forelægge sagen for Rådet og samtidig underrette Europa-Parlamentet. Rådet kan med kvalificeret flertal vedtage forslaget uændret eller udtale sig mod det. Hvis der er kvalificeret flertal imod forslaget, skal Kommissionen behandle sagen på ny. Handler Rådet ikke inden en frist på højst tre måneder, kan Kommissionen udstede beslutningen.

Nuværende beslutningsforslag indeholder forslag til kriterier for tildeling af EU's miljømærke til sko. Forslaget er udarbejdet af en arbejdsgruppe under Kommissionen. Det er tredje generation af kriterier for produktgruppen. Der er i øjeblikket 9 licenser i EU (ingen danske) med licens til blomstmærket fodtøj.

Afstemning er planlagt til d. 20. marts 2009. Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketinget.

2. Formål og indhold

Produktgruppen omfatter: *Alle beklædningsartikler beregnet til at beskytte eller dække foden med en fastgjort ydersål, der kommer i kontakt med jorden. Miljømærket fodtøj må ikke indeholde elektriske eller elektroniske komponenter.*

Kommissionen foreslår kriterierne er gyldige i fire år efter vedtagelsen.

Kriterier tager især sigte på:

- at begrænse indholdet af farlige stoffer i miljømærket fodtøj
- at begrænse emissionerne af flygtige organiske forbindelser (VOC) fra produktionen af miljømærket fodtøj
- at fremme mere holdbare produkter

ved i produktionen af fodtøj at stille krav til indholdet af kemikalier og processer. **Nedenfor er især nævnt de kriterier, der er nye eller skærpet (i forhold til gældende kriterier):**

Kriterier for begrænsning af kemikalier:

- Krom VI må ikke kunne måles (over 3 ppm) i det færdige produkt (skærpet fra 10 ppm)
- Formaldehyd må ikke kunne måles i skotekstil (over 20 ppm) i det færdige produkt (skærpet fra 75 ppm). Tilsvarende krav er *ikke* skærpet for læder, hvor det ikke må overstige 150 ppm
- En række CMR* klassificerede og potentielt sensibiliserende farvestoffer må nu ikke benyttes (der er tale om 'harmonisering' med kriterier for miljømærkede tekstiler). **NYT.**
- Phthalater. Kun risikovurderede phthalater, der ikke er klassificerede med risikosætninger for reproduktionstoksiske effekter (R60, R61, R62) og miljøfarlighed (R50, R51, R52 og/eller R53) må nu anvendes (dette udelukker indtil videre DEHP, BBP, DBP). Desuden må DNOP, DINP og DIDP ikke anvendes. **NYT.**

Proceskriterier (heriblandt vandforbrug, spildevand, VOC og energiforbrug):

- Vandforbruget til læderfremstilling må ikke overstige 35 m³ pr. ton huder og 55 m³ pr. ton skind. **NYT.**
- Spildevand fra læderfremstillingen må ikke indeholde iltforbrugende stoffer over 250 mg COD/l spildevand, hvis spildevandet renses på fabrikkens eget rensningsanlæg. **NYT.**
- Udledes spildevand i stedet til offentligt rensningsanlæg, skal der foreligge skriftlig aftale herom, og det pågældende rensningsanlæg skal overholde EU's grænser for rensnings af byspildevand. **NYT.**
- Spildevandet fra læderfremstilling skal indeholde mindre end 1 mg Krom III pr. liter. (skærpet fra 5 mg/l).
- Udledningen af flygtige organiske forbindelser (VOC'er), fra fremstillingen af sko, må ikke overstige 20 g/skopar. (Kravet er skærpet fra maksimalt 25 g/skopar).
- Energiforbruget fra selve skofremstillingen skal oplyses. (skærpet krav, idet det tidligere var frivilligt at oplyse herom).

Proceskriterierne er inspireret af Kommissionens arbejde med BREF (Best reference documents) og BAT (Best Available Technique).

Kravene til miljømærkede skos holdbarhed er ikke blevet ændret: Sko, der skal CE mærkes (arbejds- og sikkerhedssko), skal overholde krav til holdbarhed ifølge CE mærkningen. Øvrige sko skal overholde forskellige standarder for holdbarhed (fleksibilitet, rivstyrke og farveægthed).

Herudover indeholder kriterierne flere kemikaliekrav, der er uændrede, og krav til emballage.

---

* CMR = Kræftfremkaldende, mutagent, og reproduktionstoksisk

3. Nærhedsprincippet

Kommissionen har ikke redegjort herfor. Da formålet med forslaget er at udvide rækken af produktgrupper i en allerede gældende fællesskabsregulering, vurderes det, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

4. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget medfører ingen lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Miljømærkeordningen er frivillig, hvorfor forslaget ikke forventes at medføre konsekvenser for stat, regioner, kommuner eller erhvervsliv.

Beskyttelsesniveau

Det vurderes, at forslaget påvirker beskyttelsesniveauet i EU positivt. Ift. miljøeffekten, er det ikke godtgjort, at kriterieniveauet vil omfatte den miljømæssigt bedste tredjedel af markedet, som ellers er målsætningen ved fastsættelsen af miljømærkekriterierne under miljømærkeordningen.

5. Høring

Forslaget har ikke været i høring. Et tidligere udkast af Kommissionens forslag har været sendt til medlemmerne af Danmarks miljømærkenævn.

Et notat har været sendt i høring i miljøspecialudvalget med frist til den 11. marts 2009.

DI har meddelt, at man ingen bemærkninger har.

Forbrugerrådet har meddelt, at Blomsten ikke bør tillade halogenerede flammehæmmere og biocider samt ikke bør tillade pvc i skotøj. Forbrugerrådet henviser i øvrigt til sin søsterorganisation BEUC's høringssvar til Kommissionen (ikke vedlagt).

Herudover er der ikke indkommet høringssvar.

6. Forhandlingssituationen

Arbejdet med revision af produktgruppen har været ledet af Italien. Sko fremstilles af mange og små komponenter, og i den forbindelse, har det været et ønske, at der indførtes bagatelgrænser. Overdel og underdelen af en miljømærket sko må, således, hver især, bestå af op til 3 % uspecificeret materiale. Derudover har arbejdsgruppen arbejdet med krav til formaldehyd i skotekstiler (der nu er skærpet og harmoniseret med krav til miljømærkede tekstiler), energikrav og diskuteret ikke mindst brugen af pvc og phthalater i miljømærket sko.

7. Regeringens holdning

Regeringen forventer at kunne stemme for det foreliggende forslag, idet regeringen lægger afgørende vægt på, at kriterierne samlet set ikke svækkes væsentligt i forhold til brugen af kemikalier og proceskriterier. Danmark har arbejdet for en mere operationel tilgang til materialevalg i sko, således, at der er indført en bagatelgrænse for materialer. Det har bl.a. været en

dansk erfaring i arbejdet med at udstede licens, at det er svært at få oplysninger om alle komponenter. Danmark har foreslået, og fået skærpet kravene til formaldehyd (men kun i skotekstiler) og phthalater. Ligeså er krav til restindhold af krom V skærpet. Danmark lægger vægt på, at disse tre kriterier ikke lempes.

Et dansk forslag om obligatoriske energikrav blev velvilligt modtaget, men er ikke indført, pga. mangel på data. I stedet er kravet om oplysning af energiforbrug nu obligatorisk. Det kan tilvejebringe data til næste revision. Desuden er det ofte erfaringen, at alene hyppig registrering af elforbrug, oftest giver anledning til energibesparelser.

De gældende kriterier for fodtøj indeholder krav om, at kun genanvendt pvc må anvendes i miljømærkede sko, og kun i ydersålen. Danmark har støttet og lagt vægt på, at pvc er udelukket som materiale i miljømærket sko. Generelt er sko ikke omfattet af en returoordning, der sikrer korrekt affaldsbehandling af pvc'en. Kommissionen har ikke anerkendt en udelukkelse af pvc i miljømærket sko, men har efterkommet mange medlemsstaters ønske om at regulere brugen af phthalater. Der er tale om det samme krav til phthalater, der blev indført i kriterierne for miljømærket maling i april 2008. Det foreslåede krav udelukker brugen af de phthalater som EU's legetøjsdirektiv forbyder brugen af i legetøj og småbørnsartikler (0-14 år).